

JÓZEF PIŁSUDSKI

1	„Urodziłem się w szlacheckiej rodzinie, którą określano jako dobrze urodzeni i posiadający majątek. Dlatego długo nie zaznałem żadnej troski o materialne rzeczy i otoczony byłem w dzieciństwie dużym komfortem.”
2	„Od najwcześniejszych lat zaznajamiano nas z utworami naszych wieszczów. Matka lubiła Krasińskiego, mnie zaś od dzieciństwa zachwycił Słowacki, który był dla mnie pierwszym nauczycielem zasad demokratycznych. Oprócz tego byłem rozkochany w Napoleonie.”
3	Dom Piłsudskich był zamożny. Było tam dużo służby, prywatne nauczycielki: Francuzka i Niemka, co pozwalało dzieciom opanować języki obce. Późniejszy Marszałek znał więc francuski, niemiecki, ale też angielski, biegle władał rosyjskim. Języka litewskiego nie znał, natomiast świetnie sobie radził w języku białoruskim.”
4	„Zostałem uczniem pierwszego gimnazjum wileńskiego, gdzie uczyli pedagodzy rosyjscy, którzy na każdym kroku gnębili samodzielność i godność osobistą swych wychowanków. Dlatego nienawiść moja do carskiej Rosji ciągle wzrastała.”
5	Piłsudski zdecydował wysiłkiem zbrojnym zdobyć niepodległość. Po wybuchu I wojny światowej powołał Legiony Polskie walczące u boku Niemiec i Austro-Węgiek.
6	„Wszystkie moje wysiłki muszą iść w kierunku armii. Kpię sobie, czy będą rządy ludowe, czy inne w tej chwili, byle to były rządy, co przyniosą Polsce silną armię. Gdy będę miał wojsko, będę miał wszystko w ręku. Mam dość tych gadań!... Do dupy z waszymi radami! Potrzebuję żołnierza, słyszycie!”
7	„Polacy chcą niepodległości, lecz pragnęliby, aby ta niepodległość kosztowała dwa grosze i dwie krople krwi – a niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale i bardzo kosztownym.”
8	„Gdy podejmuję ważne decyzje, modlę się wpierw do Matki Bożej Ostrobramskiej.”
9	Od samego początku istnienia państwa polskiego w 1918 roku komendant dążył do wojny z Rosją, ponieważ to państwo stanowiło największe niebezpieczeństwo w drodze do uzyskania pełnej suwerenności.
10	W polityce zagranicznej Piłsudski stawiał na federację państw powstałych na gruzach I Rzeczypospolitej. Zakładał, że młode państwo polskie połączy się federacją z Litwą, Ukrainą i Białorusią. Będą to niepodległe państwa. W ten sposób chciał osłabić Rosję poprzez odłączenie od niego zachodnich ziem.
11	W podzielonym przed wybuchem I wojny światowej świecie Piłsudski postawił na blok niemiecki (Niemcy oraz Austro-Węgry). Był to wybór trudny, pociągał za sobą ukrycie celów politycznych. Była to gra z zaborcą w dążeniu do jego przechytrzenia. Stawką była niepodległość.
12	Do wszystkich mieszkańców Ukrainy. Wojska Rzeczypospolitej Polskiej na rozkaz mój ruszyły do Ukrainy, by usunąć z tych terenów obcych najeźdźców. Z chwilą, gdy rząd narodowy Rzeczypospolitej Ukrainkiej powoła do życia władze państwowe, a wolny naród sam zadecyduje o swoich losach - żołnierz polski powróci w granice Rzeczypospolitej Polskiej.

13	Piłsudski był socjalistą, związał się od wczesnej młodości z ruchem rewolucyjnym. Jednak był zdeklarowanym antykomunistą.
14	„Zagadnienie dyktatury stawalo przede mną tyle razy. W ramach konstytucyjnych praca silnego rządu da się skutecznie, tylko trzeba uczynić wszystko, by skończyć ze złymi zwyczajami sejmowymi. Albowiem złe zwyczaje sejmowe są gorsze od złej konstytucji” (Piłsudski stawiał na silne, autorytarne państwo, w którym nie będzie miejsca na prywatę, kłótnie i politykowanie.)
15	Koncepcja opracowana przez komendanta Piłsudskiego zakładała, że młode państwo połączy się federacją z Litwą, Ukrainą i Białorusią. Będą to niepodległe państwa. W ten sposób chciał osłabić Rosję poprzez odłączenie od niego zachodnich ziem.
16	„I staję do walki, tak jak poprzednio, z głównym złem państwa: panowaniem rozwydrzonych partyj i stronnictw nad Polską, zapominaniem o wartościach, a pamiętaniem tylko o pieniądzach i korzyści.”
17	„Naród, który nie szanuje swej przeszłości nie zasługuje na szacunek terażniejszości i nie ma prawa do przyszłości.”
18	„Ja tego, proszę pana, nie nazywam Konstytucją, ja to nazywam konstytutą. I wymyśliłem to słowo, bo ono najbliższe jest do prostytutki. Pierdel, serdel, burdel.”
19	„Czy ten ruch będziemy nazywali powstaniem, czy proletariacką rewolucją i tak dojdziemy do wojny o niepodległość.”
20	„Spory i kłótnie osłabiają nasze siły i dają możliwość wspólnemu prześladowcy – caratowi – korzystać z nich i wzmacniać panowanie nad nami. Wypleniamy więc niechęć względem ludzi innego pochodzenia, wiary lub języka”.
21	„ Kto solidaryzuje się ze mną, musi płacić wysiłkiem, męką, trudem, ofiarą z wolności, z życia.”
22	„Towarzysze, jechałem czerwonym tramwajem socjalizmu aż do przystanku „Niepodległość”, ale tam wysiadłem. Wy możecie jechać do stacji końcowej, ale nasze drogi się już rozeszły.”
23	Piłsudski nie przejawiał zainteresowania religią. Nie był przywiązany do dogmatów. Pomimo, że był luteraninem żywił sentyment do Matki Boskiej Ostrobramskiej.